

scenice nu au fost lipsite de pitoresc plastic, de oarecare elocvență proprie. Am recunoscut în decor tușa sigură a lui Erwin Kuttler, am aplaudat profesionalismul întregii trupe din care s-au detașat prin inteligență și farmecul personajului său, Cristian Maurer (semnatarul regiei, totodată), Kurt Conrad prin ironia și plăcerea jocului în multiplele sale apariții, Wolfgang Ernst, printr-o forță și deosebită expresivitate. În celelalte seri, ne-a plăcut desigur să urmărim în decorul schimbat al scenei, devenită în noii săi pereți de lemn, cameră de rezonanță, cunoscuta formație italiană de muzică preclasică „Gaspard di Salo” (prezentă de altfel și la Festivalul George Enescu). Solicitându-i dirijorului formației, Agostino Orizio, un interviu, am avut comoda îndeletnicire să notez un unic și deosebit de concentrat răspuns tuturor întrebărilor mele: „Tutto e meraviglioso!” *Acis und Galathea* de Haendel, cu concursul sopranei bucureștene Emilia Petrescu, concertul de orgă de la Catedrala Evanghelică, susținut de profesorul H. Xavier Dressler. Concerte pe care cronicarul teatral a preferat să le asculte în întregime, dar să le consemneze doar prin titlurile lor cât mai exacte.

Ne-au mai reținut prin Sibiu o expoziție de instrumente muzicale populare și tradiționalul Tîrg al olarilor, în ziua de deschidere a Festivalului.

Deci în ansamblu, la cea de a treia sa ediție, „Cibimiumul”, adresat cu precădere celor cu gust și ureche muzicală, nu ne-a putut dezamăgi. E o prezentă ce continuă să se impună prin personalitate și seriozitate, chiar dacă entuziasmul unor parteneri de Festival a mai slăbit, după abia trei ani de tinărită tradiție!

Mirela Nedelcu

Teatrul de stat din Arad

... ÎNTRE POSIBILITĂȚI

ȘI AMBIȚII

La Arad stagiunea s-a deschis cu *Despot Vodă*. Nimic surprinzător. De ani de zile trupa arădeană se dedică cu exemplară dăruire valorificării dramei istorice naționale. După *Răzvan și Vidra*, *Rachierța*, *Procesul Horia*, *Ulaicu Vodă*, *Viteazul*, regizorul Dan Alexandrescu montează acum, la Arad, *Despot*. Ne place să vedem în acest fapt manifestarea unei profesii de credință, a unui atașament programatic față de piesa istorică, fie ea clasică sau contemporană. Este un atașament care se răsfringe binefăcător în acti-

Alex. Fierăscu și Ovidiu Grigorescu în „Moartea ultimului golan” de Virgil Stoenescu

vitatea educativ patriotică a teatrului și desigur în conștiința publicului.

Marcată astfel solemn, stagiunea arădeană — după un mic răgaz de respirație cu *Bărbăți fără neveste*, de Neil Simon — urmează să se desfășoare ambițios cu un șir de reprezentatii, menite printre altele să ofere și actorilor posibilitatea unei utilizări diverse, de natură să le pună la încercare calificarea. Pe această coordonată se așează *Măsură pentru măsură*, *Crimă și pedeapsă*, *Mincinosul* lui Goldoni, lucrări selecționate și pentru evidentă lor însușire de a cuceri publicul. Pe afișul săptămînal, *Camera de alături* de Paul Everac și *Moartea ultimului golan* de Virgil Stoenescu, reluate, completează înțelept lista titlurilor din repertoriu. Dar acțiunea de promovare a dramaturgiei de actualitate, se va concentra, în acest an în cocheta sală a Studioului, loc rezervat mai ale experimentărilor. O asemenea încercare este pusă pe umerii tinărului regizor Alexa Visarion, chemat să pună în scenă *Paralizerul* lui Marin Sorescu. Un prim și dificil pas pe treptele înalt-poetice ale creației autohtone. Să sperăm că teatrul va reuși să scoată această experiență din anonimatul laboratorului și să o înscrie ca pe o realizare de valoare în cadrul festivalului tradițional „Primăvara arădeană”, la care colectivul teatrului visează să înfrunească faptele de artă ale tuturor studiourilor teatrale din țară.

Teatrul din Arad, cu programul său interesant, ambițios, precis eșalonat, tînde să spargă limitele „judetului”, să intre în competiție cu bunele colective din țară. Aspiratia aceasta este însă condiționată de măsura în care investiția de energie și perseverență se va face mai mult decît pînă acum în direcția *calității*, a ridicării nivelului de măiestrie

în rîndul actorilor. Este problema ce pare, la ora actuală, a fi problema-cheie a echipei de la Arad.

Despot și *Moartea ultimului golan* se disting, aici, la Arad prin acuratețea desenului regizoral și scenografic, prin expresivitatea detaliilor. Decorurile și costumele lui Sever Frențiu — inspirate, stilizate cu gust și rafinament — atribuie montărilor arădene ținută intelectuală, noblețe, eleganță. Deosebit de izbitit prin simplitatea liniilor și volumelor, prin armonia culorilor, cadrul plastic a fost, în spectacolul *Despot*, un factor care a pus nemijlocit în evidență viziunea modernă, liberă de fastul exterior al textului lui Alecsandri, în care regizorul Dan Alecsandrescu și-a vrut edificat spectacolul. Despovărat de aura legendei, tratat cu sobrietate lucidă, fără exaltări patetice, textul romantic a fost descifrat regizoral, mai ales în trimiterile sale actuale și a fost ca atare servit și de o seamă de interpreți. (Constantin Adamovici în Ciubăr Vodă; Liviu Mărtiniș în Comșa și Zoe Muscan în Ana; distribuit cu curaj, în rolul titular, tînărul Ion Petrance m-a ajuns să acopere datele contradictoriului și dificilului său personaj, dar merită o mențiune aparte pentru rîvna, ținuta și capacitatea lui de interiorizare). Spectacolul, în rest, se resimte, însă, de o anume ritmică prea lentă, și mai ales de o tonalitate ștearsă, de o lipsă de relief, și una și cealaltă datorate unei plafonări vizibile a actorilor, al căror efort interpretativ se arată văduvit de mijloacele expresive necesare pentru a rodi pe terenul cerințelor *moderne* ale teatrului. Se ajunge astfel, într-un același spectacol, la nedorite pete albe, la personaje inexpressive, incapabile de a transmite ideile și sentimentele investite în ele de autor.

Că trupa arădeană e înzestrată însă și cu elemente de calitate, în stare să exprime spontaneitate, să emoționeze, să creeze atmosferă, tensiune, s-a văzut în *Moartea ultimului golan*, care se bazează mai ales pe buna îndrumare și coordonare (de către același regizor) a actorilor. Ovidiu Grigorescu (Dinu) și Alexandru Fierăscu (Fony) au fost un tandem plin de haz, de farmec, de sensibilitate, savoare. Foarte bună Viorica Popescu în Laura, în plină dezvoltare și îmbogățire a zestrei sale profesionale.

Liniștit în privința:

— condițiilor materiale, excelente;
— a publicului care vine cu drag la reprezentațiile teatrului (există aici, asigurați prin abonament, 4 000 de spectatori la fiecare nou spectacol; teatrul în general nu trăiește din deplasări, ca în alte părți, ci din spectacolele la sediu);

— a întregului personal de serviciu care se îngrijește cu pasiune de buna întreținere a instituției și care știe să învăluie, seară de seară, incinta teatrului într-o atmosferă caldă, civilizată, sărbătorească;

— a secretarului literar E. Roșcovic care desfășoară în sectorul său o muncă temeinică

(pe lângă programele frumos și edificator concepute și redactate, a prevăzut o serie de manifestări extrateatrale, care vor lărgi aria de influență a teatrului: conferințe lunare și matinee literare gratuite, de proză și poezie, destinate tineretului; o bună propagandă în jurul teatrului);

Regizorul Dan Alecsandrescu, proaspăt numit și în postul de director al teatrului, își propune — ca o primă etapă — să acorde atenție, în special, procesului de îmbunătățire a muncii actorului, factor ce determină, în ansamblu, buna activitate și dezvoltare a teatrului. Consiliul artistic își centrează și el activitatea în această direcție: actorii sînt, fiecare în parte, obiectul analizelor, a unei critici colective, obiective și colegiale, care nu întîrzie să-și arate neașteptate rezultatele. Cu aceleași obiective s-au inițiat cursurile gimnastice obligatorii, menite unei bune și statornice întrețineri a condiției fizice și a supleței corporale a actorului. „Săptămîna”, minusculul ziar intern al teatrului, pe lângă analiza activității săptămînale a celorlalți factori, se ocupă îndeosebi de aportul zilnic, bun sau rău, al actorilor. Se încurajează inițiativa acelor membri ai colectivului dispuși la efort metodic în numele creației, eforturile spre maturizarea profesională. Unul din stimulentele destinate să anime forțele colectivelor, este invitarea din București a unor actori de prestigiu, să joace (în rolurile ce dețin în Capitală), alături de protagoniști arădeni. Sînt astfel așteptați Ion Lucian sau Ion Marinescu să joace în *Camera de alături*. Schimbul de spectacole cu Naționalele din Cluj și Craiova este și el preconizat în vederea stimulării profesionale, mult doritului salt spre calitate, în stare să impună teatrul din Arad, dincolo de granițele județului.

V. D.

Teatrul din Petroșani

DOUĂ PREMIERE

Deschiderea stagiunii la Petroșani s-a făcut cu două premiere la scurt interval: *Avarul* de Molière și *Părinții teribili* de Jean Cocteau. O a treia premieră va urma, se pare, foarte curînd: e vorba de piesa lui Calderon de la Barca *Doamna nevăzută*, anunțată aici cu titlul mai „ademenitor” *Doamna spiriduş*. — (Iată, s-au putut pregăti în două luni trei spectacole în premieră. Nu e cu atît mai regretabil că nici una n-a fost consacrată unei piese românești?)

Așadar, un prim capitol cuprinde clasici universali. Capitolul doi, urmînd și el o tendință de succesiune, aduce pe afiș numele unor clasici români, printr-o piesă nerepre-